

El semestre passat

El primer semestre de 1994 ha estat presidit per l'aprofundiment del debat social sobre l'ètica de la comunicació, amb motiu de les compareixences de personalitats destacades del periodisme i de les organitzacions professionals davant la Comissió del Senat que estudia la incidència social dels continguts televisius.

Els drets constitucionals del secret professional i la clàusula de consciència dels periodistes han estat objecte per fi, en aquest semestre, d'una iniciativa legislativa acceptada a tràmit al Congrés de Diputats, per iniciativa del grup parlamentari Izquierda Unida-Iniciativa per Catalunya.

La seva tramitació serà el moment d'una renovació dels pronunciaments polítics i socials sobre aquestes qüestions i en un ambient general molt més interessat i sensible sobre la responsabilitat social dels periodistes.

El paper de la premsa en la denúncia i descoberta de casos de corrupció importants en els darrers mesos ha estat motiu de comentari i elogi, tot i haver estat acompanyat per noves polèmiques, en ocasions pujades de to, entre periodistes i fins i tot entre periòdics, especialment a Madrid.

El ràpid desenllaç del cas Banesto, amb la seva intervenció pel Banc d'Espanya i la posterior adjudicació al Banco de Santander, afectarà la composició accionarial de diversos mitjans, com el Grup Z i Antena 3 TV, amb la decisió dels nous propietaris de reduir la participació en empreses de comunicació.

El projecte de llei de televisió per cable que el Govern prepara anuncia l'aparició, a mig termini, d'una nova i molt variada oferta d'informació i de programació televisiva, així com d'altres serveis connexos, que representarà un canvi de costums i una intensificació dels circuits comunicatius.

A nivell català, la presentació d'un projecte de regulació de la televisió local ofereix un interès complementari en la línia de regular definitivament aquest àmbit de la comunicació.

La vaga general convocada pels sindicats el dia 27 de gener, va tenir també efectes sobre els mitjans d'informació, molt especialment amb la no aparició de la premsa diària, en la qual es van produir alguns incidents significatius.

Els periòdics pioners *Regió 7* de Manresa, el 9 *Nou* de Vic i *El Punt* de Girona han arribat a la línia dels seus primers quinze anys de vida, en una mena d'aniversari simultani. Marquen una fita important en una renovació que va més enllà de l'àmbit de les seves comarques i caracteritza l'evolució global del periodisme català des del final de la dictadura franquista. La superació dels 500 números per part del setmanari valencià *El Temps* confirma també una maduresa significativa de la nova premsa en català.

La premsa en català, però, ha patit la desaparició de *Nou Diari* a Barcelona, Girona i Lleida, molt pocs mesos després de la creació d'aquesta capçalera, amb una peculiar crisi empresarial entre els germans Dalmau i la ONCE. És el contrast de les dificultats que continua tenint la premsa diària en català a nivell general, però sobretot deixa en evidència la fragilitat i la manca de solidesa d'aquesta aventura empresarial.

L'aparició d'*O Correo Galego*, diari en gallec de Santiago de Compostela, correspon en canvi, a una iniciativa prudent de tempteig del mercat per part de la mateixa empresa editora del diari en castellà *El Correo Gallego*.

L'aparició de nous diaris continua sent notícia, a Madrid amb un diari local i a París amb la innovació utilitària d'*Info Matin*, promoguda per *Le Monde*, que ha canviat de director i el veterà redactor en cap Jean Claude Colombiani ha substituït l'economista Jacques Lesourne.

La situació italiana ha estat, però, el punt de mira més generalitzat d'aquest primer semestre de 1994 on televisió, premsa, negocis i poder polític es concentren en la persona i el poder múltiple del nou primer ministre, Silvio Berlusconi.

Entre els periodistes catalans desapareguts en aquests darrers mesos José María Bayona i Josep Morera Falcó eren dues institucions en dos camps tan característics de la professió com l'anomenada vida de societat i els esports.